

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118394270
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6118394270.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: AUTOOPRAVY Geci Borov, s.r.o., so sídlom Podhrunkovská 1A/2635, 093 02 Vranov nad Topľou, IČO: 43 884 849, právne zastúpeného: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., IČO: 47 237 406, so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému: JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 510,82 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7C/3/2019-110 zo dňa 22.08.2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7C/3/2019-183 zo dňa 19.5.2020 takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok v spojení s opravným uznesením a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením žalobe vyhovel v celom rozsahu. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorý svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd mal v danom spore za to, že boli splnené podmienky na vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie. Súd právneho zástupcu žalovaného na pojednávanie riadne predvolal a to predvolaním zo dňa 28.05.2019, ktoré bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 03.06.2019. Rovnako bol žalovaný poučený o možnostiach vydania rozsudku pre zmeškanie a to v prípade, ak svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlní. O vydanie rozsudku pre zmeškania požiadal právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 22.08.2019.

Právny zástupca žalovaného súdu doručil dňa 21.08.2019 ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní vytýčenom na deň 22.08.2019. V ospravedlnení len konštatoval, že žalovaný a jeho právny zástupca sa nezúčastní vytýčeného pojednávania v dôsledku neodkladných pracovných povinností, pracovnej vyťaženia a hospodárnosti konania. Právny zástupca žalovaného tieto skutočnosti (iné pracovné povinnosti, resp. pracovnú zaťaženosť) žiadnym spôsobom nepreukázal. Na potvrdenie týchto tvrdení súdu nepredložil žiadne relevantné dôkazy a preto má súd za to, že dôvody ospravedlnenia nespĺňali podmienky podľa ust. § 274 CSP. V danom spore neobstojí ani prípadná obrana žalovaného v tom, že na pojednávanie sa nedostavil v dôsledku hospodárnosti konania, nakoľko podľa názoru súdu nie je možné hospodárnosť konania považovať za vážne okolnosti. Za vážnu okolnosť ma ísť v tom prípade, ak sa jedná o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré súd preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca.

V prejednávanej veci boli splnené všetky zákonné podmienky pre rozhodnutie o žalobe žalobcu rozsudkom pre zmeškanie žalovaného bez nariadenia pojednávania v zmysle § 274 CSP, súd preto rozhodol vo veci formou kontumačného rozsudku, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie včas žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odvolaní okrem iného poukázal na to, že nebol v konaní nečinný, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil včas z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania). V ospravedlnení ďalej uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Mal za to, že súd prvej inštancie nemal splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie a navyše nebol zo strany prvoinštančného súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia ani informovaný, že by súd posúdil jeho ospravedlnenie ako nedôvodné.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý podľa komentára k Civilnému sporovému poriadku, C.H.BECK 2016: „Vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na voľnej úvahe súdu.“

Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' z pojednávania dňa 21.08.2019, ktoré sa konalo dňa 22.08.2019, teda deň pred pojednávaním. Preto takéto ospravedlnenie nemožno považovať ani za podané včas, a preto žalovaný si nespĺnil ani len jednu z dvoch kumulatívnych podmienok, ktoré v zmysle § 274 CSP je potrebné naplniť, aby súd akceptoval ospravedlnenie žalovaného.

Takéto konanie žalovaného, resp. jeho právneho zástupcu v skutku navodzuje dojem, kedy ani len nemá záujem sa zúčastňovať na pojednávaní, pričom vôbec nedbá na to, aby svoju osobnú prítomnosť nahradil iným, napr. svojim koncipientom.

Je zrejmé, že inštitút žiadosti o odročenie pojednávania nie je totožný (ba dokonca veľmi odlišný) s inštitútom rozhodnutia pre zmeškanie, resp. s ospravedlnením neúčasti na pojednávaní. Žalovaný nežiadal a nenavrhol súdu prvej inštancie aby bol termín pojednávania, ktoré bolo vytýčené na 22.08.2019, odročené na iný termín, z dôvodu, žeby sa ho žalovaný chcel zúčastniť, ale nemohol, takže sám žalovaný oznámil sudu a prejavil záujem, aby sud konal bez jeho prítomnosti. Žalovaný svojím nedôvodným ospravedlnením neúčasti dal najavo, že na pojednávaní sa nemá záujem zúčastniť vôbec. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, nie z vážnych dôvodov, a tak súd postupoval súlade s ust. Civilného sporového poriadku.

Navrhol odvolaciemu súdu aby napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

4. K vyjadreniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

6. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

7. V zásade je podľa právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku prípustné odvolanie proti každému rozsudku súdu prvej inštancie. Ustanovenie § 356 CSP obsahuje výnimky z prípustnosti odvolania proti rozsudku. Nie je prípustné podanie odvolania voči rozsudkom vydaným osobitným procesným postupom, a to kontumáciou, uznaním a vzdaním sa nároku. Tieto výnimky nie sú absolútne, pretože

proti uvedeným rozsudkom je odvolanie prípustné z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

8. Predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného na pojednávajú sú, že: 1. súd riadne a včas (§ 178 ods. 2 CSP) predvolal žalovaného na pojednávanie (§ 100 CSP), pričom predvolanie obsahovalo poučenie, že ak sa žalovaný nedostaví na pojednávanie, súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie; 2. žalovaný sa nedostavil na pojednávanie v určený čas; 3. žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami (čiže ak sa žalovaný síce ospravedlní, ale oneskorene, napr. len v deň pojednávania, hoci mu nič nebránilo sa ospravedlniť aj skôr, alebo súd nepovažuje dôvody uvedené v ospravedlnení za vážne, napr. ide o banálne, vyfabulované, nepreukázané alebo nezdokladované dôvody, predpoklad pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie je splnený a súd sa s hodnotením takéhoto ospravedlnenia vysporiada v odôvodnení rozsudku); 4. návrh žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie.

9. Odvolací súd preskúmal splnenie podmienok vydania rozsudku pre zmeškanie a zistil, že žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 03.06.2019 o 16:30 hod. (č.l. 87 spisu). Pojednávanie bolo nariadené na deň 22.08.2019 o 8:30 hod. Žalovaný svojím podaním až 21.08.2019, teda 1 deň pred vytyčeným pojednávaním, doručil prvoinštančnému súdu ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní z dôvodu, že žalovaný a jeho právny zástupca si vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť v tomto termíne, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov), dovolil požiadať súd o ospravedlnenie neúčasti na tomto pojednávaní a zároveň súhlasil s prejednaním veci, ako aj vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti.

10. V prejednávanej veci je nepochybné, že žalovaný aktívne v konaní namietal opodstatnenosť žaloby podaním odporu voči platobnému rozkazu a pokiaľ súčasne súhlasil s prejednaním veci a vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti, súd prvej inštancie nemal za žiadnych okolností splnené podmienky na postup podľa § 172 a § 274 CSP.

11. Právo na prístup k súdu je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Samotné právo na prístup k súdu síce ani ústava, ani dohovor *expressis verbis* neupravujú, možno ho však implicitne vyvodit' z premisy „ak nie je proces, nemôže byť spravodlivý“. „Bolo by nemysliteľné, aby článok 6 ods. 1 dohovoru detailne popisoval procesné záruky poskytované stranám prebiehajúceho sporu a aby primárne nechránil to, čo samo osebe umožňuje mať prospech práve z týchto záruk, teda prístup k súdu. Zásady spravodlivosti, verejnosti a rýchlosti súdneho konania totiž nemajú žiadnu hodnotu, ak žiadne konanie neprebíha. Ak zhrnieme tieto vyslovené úvahy, dospejeme k záveru, že právo na prístup k súdu tvorí esenciálny prvok práva na spravodlivý proces.“ (pozri k tomu rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21.2.1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 ? 36). Právo na prístup k súdu môže podliehať rôznym procesnoprávnym obmedzeniam a formalitám, avšak iba pri zachovaní jeho podstaty a pri rešpektovaní primeranosti obmedzenia, aby nedošlo k odopretiu práva na prístup k súdu do takej miery, že by bol narušený jeho účel. Okrem uvedených kritérií je nevyhnutné, aby konkrétne obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, t.j. aby nebolo svojvoľné (rozsudok ESLP vo veci Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu z 28.5.1985, sťažnosť č. 8225/78, bod 58).

Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. Skutkovým základom kontumačného rozsudku je žalobcom tvrdený skutkový stav - kontumačne sa vyhovie žalobcom tvrdenému nároku. Zákon výslovne nezdôrazňuje, či sa môže takto postupovať aj vtedy, ak žaloba trpí takými vadami, ktoré odôvodňujú ustáliť, že tvrdenia žalobcu nie sú dostatočne presvedčivé, alebo sú dokonca rozporné - skrátka že za „normálnych okolností“ by mal žalobca v procese dokazovania problém spor procesne ustáť (vyhrať). Všetky tieto situácie pokrýva výraz „súd môže“ v hypotéze komentovaného ustanovenia; súd má teda možnosť zvážiť, či kontumačný rozsudok v tejto fáze (bez návrhu žalobcu a bez nariadenia pojednávania) vydá alebo bude v konaní pokračovať. Vo fáze pojednávania, ak žalobca za splnenia prezumovaných podmienok (§ 274) vydanie kontumačného rozsudku navrhne, súd možnosť takejto úvahy nemá a je povinný nasledovať prejav dispozičného princípu a žalobe kontumačným rozsudkom vyhovieť. Vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa tohto ustanovenia Civilného sporového poriadku tak pojmovo predpokladá, že postup podľa § 167 CSP bol dodržaný a žalovaný si tam uvedené povinnosti splnil - inak by súd kontumačným rozsudkom spravidla rozhodol už v tejto fáze konania (porovnaj komentár k § 273 CSP). Výnimočne však je možné aj to, že súd napriek nesplneniu

povinností žalovaného podľa § 167 nevydá kontumačný rozsudok už vo fáze doručovania žaloby a nariadi pojednávanie. V takom prípade je však na procesnej ostražitosti žalobcu, aby navrhol vydanie kontumačného rozsudku - bez procesnej iniciatívy žalobcu nemožno k vydaniu tohto rozsudku prikrčiť. Súd nie je oprávnený žalobcu o tejto 16 možnosti poučiť, lebo by tým neprimerane znevýhodnil jednu sporovú stranu (žalovaného), suplovaním aktivity druhej sporovej strany a porušil by tým princíp rovnosti zbraní (k tomu porovnaj článok 6 a 9 CSP). Vážnosť okolností ktorými žalovaný ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine). Vážnosť okolností je však vždy na posúdení a voľnej úvahe súdu. Ak súd za splnenia podmienok § 273, resp. § 274 CSP prikrčí k vydaniu kontumačného rozsudku, ide o skrátený typ rozhodnutia. Preto súd v odôvodnení rozsudku pre zmeškanie uvedie iba predmet konania a právny dôvod vydania rozsudku - teda ustanovenie zákona, podľa ktorého rozhodol. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 1001 až 1004) (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019).

12. Po takomto objasnení veci odvolací súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie.

13. Keďže neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, odvolanie proti rozsudku je prípustné (§ 356 písm. b) CSP). Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozsudok v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude o žalobe opätovne rozhodnúť.

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).